ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(δεύτερο τμήμα)

της 13ης Μαρτίου 2013 *

«Υπαλληλική υπόθεση — Γενικός διαγωνισμός — Αποκλεισμός από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως — Καθήκον της Διοικήσεως να ερμηνεύει τις διοικητικές ενστάσεις με ανοικτό πνεύμα — Τροποποίηση της προκηρύξεως κενής θέσεως μετά τη διεξαγωγή των προκριματικών εξετάσεων — Αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης — Ασφάλεια δικαίου»

Στην υπόθεση F-125/11,

με αντικείμενο προσφυγή-αγωγή ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, το οποίο εφαρμόζεται στη Συνθήκη ΕΚΑΕ βάσει του άρθρου 106α της Συνθήκης αυτής,

Isabel Mendes, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τους S. Rodrigues και A. Blot, δικηγόρους,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον J. Currall,

καθής-εναγομένης,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. I. Rofes i Pujol, πρόεδρο, I. Boruta και K. Bradley (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: X. Lopez Bancalari, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Ιουνίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης [στο εξής: Δικαστήριο ΔΔ] την 28η Νοεμβρίου 2011 η I. Mendes άσκησε την υπό κρίση προσφυγή-αγωγή, με την οποία ζητεί, αφενός, να ακυρωθεί η απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του γενικού διαγωνισμού

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

EPSO/AST/111/10 περί αποκλεισμού της από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως και, αφετέρου, να υποχρεωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποκαταστήσει τη ζημία που αυτή υπέστη εξαιτίας της εν λόγω αποφάσεως.

Το νομικό πλαίσιο

2 Το άρθρο 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ) ορίζει:

«Κάθε πρόσωπο που υπόκειται στον παρόντα κανονισμό δύναται να υποβάλει στην αρμόδια για διορισμούς αρχή [ένσταση] κατά οιασδήποτε πράξεως η οποία θίγει τα συμφέροντά του, τόσο στην περίπτωση που η εν λόγω αρχή έχει ήδη λάβει απόφαση όσο και όταν παρέλειψε να λάβει μέτρο που επιβάλλεται από τον [ΚΥΚ]. [Η ένσταση] πρέπει να [υποβληθεί] εντός προθεσμίας τριών μηνών. [...]»

3 Το άρθρο 91, παράγραφοι 2 και 3, του ΚΥΚ ορίζει:

«2. Προσφυγή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνεται αποδεκτή μόνο:

— αν προηγουμένως έχει [υποβληθεί] στην αρμόδια για διορισμούς αρχή [ένσταση] κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην εν λόγω παράγραφο, και

— αν αυτή η [ένσταση] έχει αποτελέσει αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.

3. Η προσφυγή που προβλέπεται στην παράγραφο 2 πρέπει να [ασκηθεί] εντός προθεσμίας τριών μηνών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει:

— από την ημέρα της κοινοποιήσεως της αποφάσεως, η οποία ελήφθη προς απάντηση της [ενστάσεως]:

[…]».

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του παραρτήματος ΙΙΙ του ΚΥΚ ορίζει:

«Η προκήρυξη διαγωνισμού αποφασίζεται από την αρμόδια για διορισμούς αρχή, κατόπιν διαβουλεύσεως με την επιτροπή ίσης εκπροσωπήσεως.

Η προκήρυξη πρέπει να καθορίζει:

[…]

ε) στην περίπτωση διαγωνισμού βάσει εξετάσεων, τη φύση των εξετάσεων και τον αντίστοιχο τρόπο βαθμολογήσεώς τους·

[…]».

5 Τη 17η Νοεμβρίου 2010 η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (στο εξής: EPSO) δημοσίευσε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* την προκήρυξη του γενικού διαγωνισμού EPSO/AST/111/10, για την κατάρτιση εφεδρικού πίνακα προσλήψεων βοηθών με βαθμό AST 1 στον τομέα της γραμματείας (ΕΕ C 312 A, σ. 1, στο εξής: προκήρυξη του διαγωνισμού). Ως ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής οριζόταν η 16η Δεκεμβρίου 2010.

6 Ο τίτλος IV της προκηρύξεως του διαγωνισμού προέβλεπε προκριματικές εξετάσεις, ενώ ο τίτλος V δοκιμασίες αξιολογήσεως. Οι προκριματικές εξετάσεις, έξι τον αριθμό, σκοπούσαν στην αξιολόγηση, μέσω ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, των γενικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων των υποψηφίων στους τομείς της κατανοήσεως κειμένου [εξέταση a)], της ευχέρειας στους αριθμητικούς υπολογισμούς [εξέταση b)], της κατανοήσεως αφηρημένων εννοιών [εξέταση c)], καθώς και στον τομέα της γραμματειακής υποστηρίξεως [εξέταση f)]. Δύο επιπλέον εξετάσεις αφορούσαν τις επαγγελματικές ικανότητες των υποψηφίων και σκοπούσαν στην αξιολόγηση, αντιστοίχως, της ορθότητας και της ακρίβειας [εξέταση d)] και της ιεραρχήσεως προτεραιοτήτων και της οργανώσεως [εξέταση e)].

7 Κατά τον τίτλο IV της προκηρύξεως του διαγωνισμού, σε εκάστη των εξετάσεων a), d), e) και f) ο υποψήφιος βαθμολογείτο με 0 έως 20 μονάδες, με ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μονάδων τις 10. Σε εκάστη των εξετάσεων b) και c) ο υποψήφιος βαθμολογείτο με 0 έως 10 μονάδες, με ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μονάδων τις 10 για το σύνολο των δύο εξετάσεων.

8 Ο τίτλος V, σημείο 1, της προκηρύξεως του διαγωνισμού όριζε ότι στις δοκιμασίες αξιολογήσεως θα γίνονταν δεκτοί οι υποψήφιοι που είχαν συγκεντρώσει τις υψηλότερες βαθμολογίες και τη βαθμολογική βάση στις προκριματικές εξετάσεις και, συγχρόνως, πληρούσαν, βάσει των δηλώσεών τους κατά το στάδιο της ηλεκτρονικής εγγραφής, τους γενικούς και ειδικούς όρους συμμετοχής του τίτλου III της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

9 Η ίδια διάταξη διευκρίνιζε ότι η αποδοχή της συμμετοχής στις δοκιμασίες αξιολογήσεως τελούσε υπό την επιφύλαξη του μεταγενέστερου ελέγχου των δικαιολογητικών που είχαν επισυναφθεί στον φάκελο του υποψήφιου. Εξάλλου, σε υποσημείωση του σημείου 1 του τίτλου V της προκηρύξεως του διαγωνισμού διευκρινιζόταν ότι ο αριθμός των υποψηφίων που θα καλούνταν να μετάσχουν στις δοκιμασίες αξιολογήσεως θα ήταν περίπου 2,5 φορές μεγαλύτερος του αριθμού των επιτυχόντων, όπως αυτός οριζόταν στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Για τους υποψηφίους που είχαν επιλέξει ως γλώσσα την πορτογαλική, ο αριθμός επιτυχόντων, βάσει του πίνακα του τίτλου I, σημείο 1, της προκηρύξεως, οριζόταν σε 19.

10 Στο κείμενο της προκηρύξεως του διαγωνισμού, σε χωριστό πλαίσιο και με μεγάλους χαρακτήρες, περιλαμβανόταν επίσης η ακόλουθη εισαγωγική επισήμανση:

«Πριν υποβάλετε αίτηση συμμετοχής, καλείσθε να διαβάσετε προσεκτικά τον οδηγό [για τους υποψηφίους γενικών διαγωνισμών] που είναι δημοσιευμένος στην Επίσημη Εφημερίδα [...] C 184 A της 8ης Ιουλίου 2010 καθώς και στον ιστότοπο της EPSO.

Ο εν λόγω οδηγός, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της προκηρύξεως του διαγωνισμού, θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε τους κανόνες σχετικά με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού και τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων.»

11 Το σημείο 6.3, με τίτλο «Προσφυγές», του εν λόγω οδηγού για τους υποψηφίους γενικών διαγωνισμών, ως αυτός ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, ορίζει:

«Αν, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας επιλογής, θεωρήσετε ότι η EPSO ή η εξεταστική επιτροπή δεν έχουν ενεργήσει κατά τρόπο δίκαιο ή δεν τήρησαν:

— τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία του διαγωνισμού, ή

— τις διατάξεις της προκήρυξης του διαγωνισμού,

και ότι η ενέργειά τους σας προκάλεσε βλάβη, μπορείτε να ασκήσετε τα ακόλουθα μέσα προσφυγής:

— να υποβάλετε διοικητική ένσταση, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του [ΚΥΚ] [...],

[…]

— να ασκήσετε δικαστική προσφυγή βάσει του άρθρου 270 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 91 του [ΚΥΚ] στο:

Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

[…]

Οι προθεσμίες δημοσίας τάξεως [...] που προβλέπονται [από τον ΚΥΚ] για τα δύο αυτά είδη διαδικασιών αρχίζουν από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης που θίγει τον ενδιαφερόμενο υποψήφιο.»

12 Την 3η Μαρτίου 2011 η EPSO δημοσίευσε διορθωτικό επί της προκηρύξεως του διαγωνισμού (ΕΕ C 68 A, στο εξής: διορθωτικό). Το διορθωτικό αυτό, το οποίο αφορούσε τη βαθμολόγηση των εξετάσεων d) και e), είχε ως εξής:

«Στη σελίδα 3, στον τίτλο IV, σημείο 2:

αντί:

Εξέταση d)	επαγγελματικές ικανότητες: ορθότητα και ακρίβεια	Βαθμολογική κλίμακα: 0 έως 20 μονάδες Βάση: 10 μονάδες
Εξέταση e)	επαγγελματικές ικανότητες: ιεράρχηση προτεραιοτήτων και οργάνωση	Βαθμολογική κλίμακα: 0 έως 20 μονάδες Βάση: 10 μονάδες

διάβαζε:

Εξέταση d)	επαγγελματικές ικανότητες: ορθότητα και ακρίβεια	Βαθμολογική κλίμακα: 0 έως 20 μονάδες
Εξέταση e)	επαγγελματικές ικανότητες: ιεράρχηση προτεραιοτήτων και οργάνωση	Βαθμολογική κλίμακα: 0 έως 20 μονάδες
		Βάση: 20 μονάδες για το σύνολο των εξετάσεων d) και e)

»

Ιστορικό της διαφοράς

13 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα (στο εξής: προσφεύγουσα) υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στον διαγωνισμό EPSO/AST/111/10, επιλέγοντας ως κύρια γλώσσα την πορτογαλική, και διήλθε επιτυχώς τις προκριματικές εξετάσεις την 11η Φεβρουαρίου 2011. Ως ημερομηνία ολοκληρώσεως των προκριματικών εξετάσεων είχε ορισθεί η 15η Φεβρουαρίου 2011.

14 Με επιστολή της 22ας Φεβρουαρίου 2011 η EPSO ενημέρωσε την προσφεύγουσα για την επικείμενη δημοσίευση διορθωτικού και για το περιεχόμενου αυτού, ήτοι για το γεγονός ότι οι δύο εξετάσεις d) και e) θα βαθμολογούνταν από κοινού, με μέγιστη βαθμολογία τις 40 μονάδες και βάση τις 20 μονάδες συνολικώς για τις δύο εξετάσεις.

15 Με επιστολή της 17ης Μαρτίου 2011 η EPSO ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι είχε συγκεντρώσει την ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία στις προκριματικές εξετάσεις και, ειδικότερα, ότι είχε λάβει 11 μονάδες στην εξέταση d), ότι η συνολική της βαθμολογία ήταν 67,07 μονάδες και ότι επρόκειτο σύντομα να ενημερωθεί περί της προκρίσεώς της ή μη στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού.

16 Με επιστολή της 7ης Απριλίου 2011 η EPSO ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι δεν είχε περιληφθεί στον πίνακα των υποψηφίων που εκλήθησαν να μετάσχουν στις δοκιμασίες αξιολογήσεως, καθόσον σε αυτόν περιλαμβάνονταν οι υποψήφιοι που είχαν συγκεντρώσει τουλάχιστον 68,8 μονάδες, ενώ η ίδια είχε λάβει χαμηλότερη βαθμολογία (στο εξής: απόφαση περί αποκλεισμού). Με την ίδια επιστολή η EPSO ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι η υποψηφιότητά της δεν είχε εξετασθεί από την εξεταστική επιτροπή.

17 Με έγγραφο της 12ης Απριλίου 2011, το οποίο πρωτοκολλήθηκε τη 14η Απριλίου 2011, η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, [του ΚΥΚ], υποστηρίζοντας, κατ' ουσίαν, ότι η έκδοση του διορθωτικού συνιστούσε διαδικαστική πλημμέλεια που της προκαλούσε βλάβη. Για τον λόγο αυτόν, η προσφεύγουσα ζητούσε την ακύρωση του διορθωτικού, καθόσον αυτό επέφερε τροποποίηση σε ένα προκριματικό στάδιο του διαγωνισμού του οποίου οι δοκιμασίες είχαν ήδη ολοκληρωθεί και βαθμολογηθεί («I request […] the annulment of the corrigendum, as modifying an eliminatory stage that has been already completed and corrected»), καθώς και την πρόσκληση στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού μόνον των υποψηφίων οι οποίοι είχαν συγκεντρώσει τη βαθμολογική βάση σε όλες τις εξετάσεις («[…] the invitation at the next stage of only those who have obtained a pass mark in all tests [including test d]»).

18 Με απόφαση της 16ης Αυγούστου 2011 η EPSO, ενεργώντας ως αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ), απέρριψε την ως άνω ένσταση. Με την εν λόγω απόφαση η EPSO ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι το διορθωτικό είχε εκδοθεί λόγω του γεγονότος ότι οι εκτιμήσεις για τα αποτελέσματα των προκριματικών εξετάσεων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν βάσει των δεδομένων που κατέστησαν διαθέσιμα μετά τις εξετάσεις, είχαν δείξει ποσοστό επιτυχίας στην εξέταση d) σημαντικά χαμηλότερο του αναμενόμενου.

Αιτήματα των διαδίκων και διαδικασία

19 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:

— κυρίως:

να ακυρώσει την απόφαση περί αποκλεισμού·

συνακολούθως, να αποφανθεί ότι επιβάλλεται η εκ νέου αποδοχή της στη διαδικασία προσλήψεως·

εν πάση περιπτώσει, να υποχρεώσει την EPSO να γνωστοποιήσει τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της σχετικά με τα αποτελέσματα όλων των υποψηφίων στις εξετάσεις d) και e)·

— επικουρικώς, στην περίπτωση κατά την οποία δεν κάνει δεκτό το κύριο αίτημά της, να της επιδικάσει [ως αποζημίωση για υλική ζημία] το ποσό των 50 000 ευρώ, ποσό το οποίο η ίδια υπολογίζει προσωρινώς και κατά δίκαιη και εύλογη κρίση·

— εν πάση περιπτώσει, να της επιδικάσει το ποσό των 50 000 ευρώ, ποσό το οποίο η ίδια υπολογίζει προσωρινώς και κατά δίκαιη και εύλογη κρίση, για την ικανοποίηση της ηθικής της βλάβης.

20 Η καθής-εναγομένη ζητεί από το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης:

— να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

21 Με έγγραφα της 25ης Απριλίου 2012 το Δικαστήριο ΔΔ ζήτησε από τους διαδίκους ορισμένες πληροφορίες και έγγραφα· οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν στις προσκλήσεις αυτές εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

22 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου ΔΔ κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 28ης Ιουνίου 2012. Κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως η προφορική διαδικασία περατώθηκε και άρχισε η διάσκεψη για την έκδοση αποφάσεως.

23 Με διάταξη της 12ης Ιουλίου 2012 το Δικαστήριο ΔΔ διέταξε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας και κάλεσε την Επιτροπή να εξηγήσει τον τρόπο οργανώσεως των προκριματικών εξετάσεων του διαγωνισμού και, ιδίως, να διευκρινίσει αν οι υποψήφιοι είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν ελεύθερα τον τρόπο κατανομής του συνολικού χρόνου μεταξύ των εξετάσεων ή αν ο μέγιστος παρεχόμενος χρόνος για εκάστη των εξετάσεων ήταν προκαθορισμένος. Το Δικαστήριο ΔΔ κάλεσε επίσης την Επιτροπή να διευκρινίσει αν η εν λόγω πληροφορία ήταν γνωστή στους υποψηφίους του διαγωνισμού προ της διεξαγωγής των προκριματικών εξετάσεων και, σε καταφατική περίπτωση, να προσδιορίσει τον τρόπο γνωστοποιήσεώς της σε αυτούς.

24 Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στα αιτήματα αυτά με έγγραφο της 17ης Ιουλίου 2012.

25 Με έγγραφο της 6ης Σεπτεμβρίου 2012 το Δικαστήριο ΔΔ ενημέρωσε τους διαδίκους για την περάτωση της προφορικής διαδικασίας και για την έναρξη της διασκέψεως επί της υποθέσεως.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

1. *Επιχειρήματα των διαδίκων*

26 Με το υπόμνημά της αντικρούσεως η Επιτροπή προβάλλει ένσταση απαραδέκτου αντλούμενη από το γεγονός ότι προ της ασκήσεως της προσφυγής δεν είχε υποβληθεί διοικητική ένσταση.

27 Ειδικότερα, κατά την Επιτροπή, με τη διοικητική ένστασή της, η προσφεύγουσα είχε ζητήσει μόνον την ακύρωση της αποφάσεως περί εκδόσεως του διορθωτικού, καθώς και την πρόσκληση στις δοκιμασίες αξιολογήσεως αποκλειστικώς των υποψηφίων που είχαν λάβει τη βάση σε εκάστη των εξετάσεων, συμπεριλαμβανομένης της εξετάσεως d). Αντιθέτως, η υπό κρίση προσφυγή βάλλει κατά της αποφάσεως περί αποκλεισμού. Συνεπώς, κατά την Επιτροπή, το αντικείμενο της προσφυγής διαφέρει εκείνου της διοικητικής ενστάσεως και δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι εν προκειμένω έχει προηγηθεί διοικητική ένσταση· αντιθέτως, πρόκειται για απευθείας άσκηση ένδικης προσφυγής. Πλην όμως, κατά την Επιτροπή, η απευθείας άσκηση μιας τέτοιας προσφυγής έπρεπε να λάβει χώρα εντός προθεσμίας τριών μηνών, προσαυξημένης κατά δέκα ημέρες, κατ' εφαρμογήν της δεκαήμερης κατ' αποκοπήν παρεκτάσεως λόγω αποστάσεως, και αρχομένης από της κοινοποιήσεως της αποφάσεως περί αποκλεισμού, ήτοι έπρεπε να ασκηθεί το αργότερο έως την 18η Ιουλίου 2011, δεδομένου ότι η 17η ήταν ημέρα Κυριακή. Εντούτοις, η υπό κρίση προσφυγή ασκήθηκε μόλις την 28η Νοεμβρίου 2011 και, συνεπώς, είναι εκπρόθεσμη και, ως εκ τούτου, προδήλως απαράδεκτη.

28 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα αντέτεινε, πρώτον, ότι, κατά τη νομολογία, η διοικητική ένσταση πρέπει να παρέχει στην ΑΔΑ τη δυνατότητα να γνωρίζει κατά τρόπο αρκούντως σαφή τις αιτιάσεις που οι ενδιαφερόμενοι διατυπώνουν κατά των προσβαλλόμενων αποφάσεων και ότι, εφόσον οι ενδιαφερόμενοι μπορούν στο στάδιο αυτό να ενεργούν, όπως συνέβη στην περίπτωση της υπό κρίση υποθέσεως, άνευ της συνδρομής δικηγόρου, η Διοίκηση δεν πρέπει να ερμηνεύει τις ενστάσεις κατά τρόπο αυστηρό, αλλά, αντιθέτως, με ανοικτό πνεύμα. Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι οι αιτιάσεις που διατύπωσε με τη διοικητική ένστασή της ταυτίζονται με αυτές της

προσφυγής και, συνεπώς, τηρείται ο κανόνας της ταυτότητας όπως αυτός προκύπτει από τη νομολογία. Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η ένσταση αφορούσε σιωπηρώς την απόφαση περί αποκλεισμού.

2. *Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ*

29 Επιβάλλεται κατ' αρχάς η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 91, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ είναι παραδεκτή μόνον εφόσον έχει προηγουμένως υποβληθεί ένσταση ενώπιον της ΑΔΑ και η ένσταση αυτή έχει αποτελέσει αντικείμενο ρητής ή σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως.

30 Εντούτοις, κατά πάγια νομολογία, η προϋπόθεση του άρθρου 91 του ΚΥΚ αφορά μόνον τις πράξεις που η ΑΔΑ δύναται ενδεχομένως να μεταρρυθμίσει (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1983, 144/82, Detti κατά Δικαστηρίου, σκέψη 16) και, συνεπώς, το μόνο μέσο έννομης προστασίας που έχει στη διάθεσή του ο ενδιαφερόμενος κατά αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού συνίσταται κατά κανόνα στην απευθείας προσφυγή ενώπιον του δικαστή της Ένωσης (βλ., επί παραδείγματι, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 31ης Μαΐου 2005, T-294/03, Gibault κατά Επιτροπής, σκέψη 22· απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 23ης Νοεμβρίου 2010, F-50/08, Bartha κατά Επιτροπής, σκέψη 25).

31 Εάν ο ενδιαφερόμενος επιλέξει, εντούτοις, να απευθυνθεί προηγουμένως στη Διοίκηση υποβάλλοντας διοικητική ένσταση κατά αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, το παραδεκτό της ένδικης προσφυγής που θα ασκηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο κατά της απορριπτικής της εν λόγω ενστάσεως αποφάσεως θα εξαρτάται από την εκ μέρους του ενδιαφερομένου τήρηση όλων των δικονομικών κανόνων που σχετίζονται με την προηγούμενη υποβολή διοικητικής ενστάσεως (προπαρατεθείσα απόφαση Gibault κατά Επιτροπής, σκέψη 22). Στο πλαίσιο αυτό, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής κατά ρητής αποφάσεως περί απορρίψεως διοικητικής ενστάσεως άρχεται, κατά το άρθρο 91 του ΚΥΚ, από της κοινοποιήσεως της εν λόγω αποφάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 20ής Ιουνίου 2012, F-66/11, Cristina κατά Επιτροπής, σκέψη 45 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 Προκειμένου να εξακριβωθεί, εν προκειμένω, εάν το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής ταυτίζεται με εκείνο της διοικητικής ενστάσεως, επιβάλλεται να εξετασθεί εάν η εν λόγω διοικητική ένσταση βάλλει κατά της αποφάσεως περί αποκλεισμού.

33 Συναφώς, έχει επανειλημμένως κριθεί ότι ο ακριβής νομικός χαρακτηρισμός ενός εγγράφου ή σημειώματος εμπίπτει αποκλειστικώς στη σφαίρα εκτιμήσεως του Δικαστηρίου ΔΔ και δεν εξαρτάται από τη βούληση των διαδίκων (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Ιουνίου 2000, C-154/99 P, Politi κατά Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως, σκέψη 16).

34 Πλην όμως, συνιστά ένσταση το έγγραφο με το οποίο ο υπάλληλος, χωρίς να ζητεί ρητώς την ανάκληση της επίμαχης αποφάσεως, εκδηλώνει με σαφήνεια τη βούλησή του να αμφισβητήσει τη βλαπτική για τον ίδιο απόφαση (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 2005, T-354/03, Reggimenti κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 43). Συναφώς, το περιεχόμενο της πράξεως κατισχύει του τύπου (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1998, T-219/97, Brems κατά Συμβουλίου, σκέψη 45 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 Εξάλλου, η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενεργούν άνευ της συνδρομής δικηγόρου, έχει άτυπο χαρακτήρα και, συνεπώς, η Διοίκηση δεν πρέπει να ερμηνεύει τις ενστάσεις κατά τρόπο αυστηρό, αλλά πρέπει, αντιθέτως, να τις εξετάζει με ανοικτό πνεύμα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαρτίου 1989, 133/88, Del Amo Martinez κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 11· απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2004, T-49/03, Schumann κατά Επιτροπής, σκέψη 39).

36 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπιστώνει εκ προοιμίου ότι η διοικητική ένσταση, η οποία φέρει την ημερομηνία της 12ης Απριλίου 2011 και η οποία πρωτοκολλήθηκε από την EPSO τη 14η Απριλίου 2011, είναι μεταγενέστερη της αποφάσεως περί αποκλεισμού, αποφάσεως η οποία αναμφιβόλως βλάπτει την προσφεύγουσα.

37 Περαιτέρω, από κανένα στοιχείο της ενστάσεως δεν δύναται να συναχθεί ότι η προσφεύγουσα ενεργούσε προς το γενικό συμφέρον. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα αναφέρεται ρητώς στην προσωπική της κατάσταση, επισημαίνοντας ότι είχε επιτύχει σε όλες τις εξετάσεις και, κυρίως, ότι κατελέγετο μεταξύ των λίγων υποψηφίων οι οποίοι είχαν επιτύχει στην εξέταση d). Με την ένσταση η προσφεύγουσα προβάλλει επισήμως διαδικαστική πλημμέλεια η οποία της προκαλεί βλάβη («I […] hereby would like to formally complain […] about a procedural irregularity that brings me prejudice»). Η προσφεύγουσα επισημαίνει εν συνεχεία ότι, άνευ του διορθωτικού, υποψήφιοι οι οποίοι δεν είχαν λάβει τη βάση στην εξέταση d) θα αποκλείονταν, πλην όμως το διορθωτικό μετέβαλε ριζικώς την κατάσταση, τροποποιώντας τον αριθμό και τη σύνθεση του κύκλου των επιτυχόντων που έγιναν δεκτοί στο επόμενο στάδιο του διαγωνισμού («[c]andidates with no pass mark in test [d] would be eliminated, but the corrigendum changes radically this […] the population of candidates to be admitted to the next stage would change in both composition and numbers»). Η προσφεύγουσα επισημαίνει επίσης ότι, δεδομένου του ελάχιστου αριθμού των δέκα μονάδων που απαιτείτο για την εξέταση d), η ίδια είχε ακολουθήσει διαφορετική προσέγγιση και μέθοδο προετοιμασίας, ιδίως από πλευράς διαχειρίσεως του χρόνου της και επιλογής των σημαντικότερων τμημάτων της εξετάσεως, από εκείνες που θα είχε ακολουθήσει αν για τη συγκεκριμένη εξέταση δεν προβλεπόταν βαθμολογική βάση («in order to succeed in test [d] with a pass mark of 10, I had a different approach and preparation [time management, focusing on the most important parts, etc.] than if there was no pass mark»).

38 Επομένως, από το κείμενο της ενστάσεως, αξιολογούμενο στο σύνολό του, και από το πλαίσιο συνθηκών εντός του οποίου η ένσταση αυτή υπεβλήθη προκύπτει ότι, εν αντιθέσει προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, η διαπίστωση ότι το διορθωτικό συνιστούσε διαδικαστική πλημμέλεια η οποία έβλαπτε την προσφεύγουσα αποτελούσε τη βάση του αιτήματος της προσφεύγουσας για ακύρωση της αποφάσεως περί αποκλεισμού και όχι το καθαυτό αντικείμενο του αιτήματος.

39 Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι πεπλανημένως η ΑΔΑ, με την απόφασή της περί απορρίψεως της ενστάσεως, και η Επιτροπή, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, θεώρησαν ότι η ένσταση έβαλλε κατά του διορθωτικού, ενώ αυτή αφορούσε κατά τρόπο σιωπηρό, πλην όμως αναμφίλεκτο, την απόφαση περί αποκλεισμού και μόνο δευτερευόντως το διορθωτικό.

40 Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, η οποία βάλλει κατά της αποφάσεως περί αποκλεισμού, ταυτίζεται με εκείνο της διοικητικής ενστάσεως, η οποία, επομένως, προηγήθηκε της προσφυγής. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι η από 16 Αυγούστου 2011 απόφαση περί απορρίψεως της ενστάσεως κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα αυθημερόν, στοιχείο το οποίο η Επιτροπή δεν απέδειξε, η τελευταία ημέρα της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής ήταν η 28η Νοεμβρίου 2011, δεδομένου ότι η 26η Νοεμβρίου 2011 ήταν ημέρα Σάββατο. Συνεπώς, η προσφυγή, η οποία κατετέθη την 28η Νοεμβρίου 2011, ασκήθηκε εμπροθέσμως.

41 Κατά συνέπεια, η ένσταση απαραδέκτου που προβάλλει η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ουσίας

1. *Επί των αιτημάτων περί εκ νέου αποδοχής της προσφεύγουσας στη διαδικασία προσλήψεως και περί λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας*

42 Με το δεύτερο αίτημά της η προσφεύγουσα επιδιώκει την εκ νέου αποδοχή της στη διαδικασία προσλήψεως η οποία διοργανώθηκε μέσω του διαγωνισμού.

43 Κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί, ο δικαστής της Ένωσης δεν έχει την αρμοδιότητα να απευθύνει διαταγές στα θεσμικά όργανα της Ένωσης ή να τα υποκαθιστά (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Απριλίου 2005, T-336/02, Christensen κατά Επιτροπής, σκέψη 17· απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 8ης Φεβρουαρίου 2012, F-23/11, ΑΥ κατά Συμβουλίου, σκέψεις 13 και 14).

44 Συνεπώς, το εν λόγω αίτημα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

45 Με το τρίτο αίτημά της η προσφεύγουσα ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ να υποχρεώσει την EPSO να γνωστοποιήσει τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της σχετικά με τα αποτελέσματα του συνόλου των υποψηφίων στις εξετάσεις d) και e).

46 Το Δικαστήριο ΔΔ, εκτιμώντας ότι έχει διαφωτισθεί επαρκώς από τα εκατέρωθεν κατατεθέντα υπομνήματα, από τις απαντήσεις των διαδίκων στις ερωτήσεις που υπεβλήθησαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και από τα έγγραφα και τις παρατηρήσεις που κατετέθησαν μετά το πέρας αυτής, κρίνει ότι το ανωτέρω αίτημα πρέπει να απορριφθεί.

2. *Επί του ακυρωτικού αιτήματος*

47 Προς στήριξη του αιτήματός της για ακύρωση της αποφάσεως περί αποκλεισμού η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος εξ αυτών αντλείται από τον επικουρικώς προβαλλόμενο παράνομο χαρακτήρα του διορθωτικού, ενώ ο δεύτερος από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και από παράβαση του καθήκοντος αρωγής.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από τον επικουρικώς προβαλλόμενο παράνομο χαρακτήρα του διορθωτικού

48 Προς στήριξη του πρώτου λόγου ακυρώσεως η προσφεύγουσα διατυπώνει τέσσερις αιτιάσεις αντλούμενες, αντιστοίχως, από παράβαση του άρθρου 29, παράγραφος 1, και του παραρτήματος ΙΙΙ του ΚΥΚ, καθώς και από παραβίαση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

49 Ως προς τις δυο πρώτες αιτιάσεις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι αυτές διατυπώνονται απλώς με το δικόγραφο της προσφυγής και δεν τεκμηριώνονται με κανένα επιχείρημα. Συγκεκριμένα, εν αντιθέσει προς ό,τι επιτάσσει ο κανόνας του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του Κανονισμού Διαδικασίας, η προσφεύγουσα ουδόλως προσδιορίζει τους λόγους για τους οποίους το διορθωτικό προσκρούει στο άρθρο 29, παράγραφος 1, ή στο παράρτημα ΙΙΙ του ΚΥΚ. Επιβάλλεται, ως εκ τούτου, η απόρριψη των εν λόγω αιτιάσεων ως απαράδεκτων και η εξέταση αποκλειστικώς των αιτιάσεων που αντλούνται από παραβίαση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επιχειρήματα των διαδίκων

50 Ως προς την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, βάσει της αρχικής εκδοχής της προκηρύξεως του διαγωνισμού, η ίδια είχε λάβει τη βάση σε όλες τις προκριματικές εξετάσεις και υποστηρίζει ότι, εάν το διορθωτικό, το οποίο εκδόθηκε αφότου αυτή είχε επιτύχει στις προκριματικές εξετάσεις, δεν είχε εφαρμοσθεί στην περίπτωσή της, η ίδια θα είχε λάβει μετά βεβαιότητας μία από τις υψηλότερες βαθμολογίες στις συγκεκριμένες εξετάσεις.

51 Η τροποποίηση που επήλθε στον τρόπο βαθμολογήσεως των εξετάσεων d) και e) είχε οπωσδήποτε αντίκτυπο επί των αποτελεσμάτων της στις εν λόγω εξετάσεις και, συνακολούθως, επί της κατατάξεώς της. Συγκεκριμένα, κατά την προσφεύγουσα, ο αριθμός των υποψηφίων που επέτυχαν στις εξετάσεις d) και e), από κοινού βαθμολογούμενες, ήταν υψηλότερος του αριθμού των υποψηφίων που επέτυχαν στις εξετάσεις d) και e) μεμονωμένως βαθμολογούμενες. Το γεγονός αυτό, το οποίο ήταν απότοκο του διορθωτικού, είχε, κατά την προσφεύγουσα, ως συνέπεια την αύξηση του αριθμού των προκριθέντων υποψηφίων, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι πιθανότητές της να γίνει δεκτή στις δοκιμασίες αξιολογήσεως μέσω της εξασφαλίσεως μέσου όρου υψηλότερου εκείνου των συνυποψηφίων της.

52 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία, η αρχή της ασφάλειας δικαίου δεν επιτρέπει τη χρονική αναγωγή της ενάρξεως των αποτελεσμάτων μιας πράξεως των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ημερομηνία προγενέστερη της δημοσιεύσεώς της, εκτός εάν τούτο απαιτείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό και εφόσον προστατεύεται δεόντως η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων. Εν προκειμένω, όμως, καμία εξαιρετική περίσταση δεν δικαιολογεί την έκδοση του διορθωτικού.

53 Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, προς δικαιολόγηση της εκδόσεως του διορθωτικού, η Επιτροπή επικαλείται υπηρεσιακές ανάγκες, απορρέουσες από τον αυξημένο κίνδυνο μη εξασφαλίσεως επαρκούς αριθμού υποψηφίων για το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού, ήτοι το στάδιο των δοκιμασιών αξιολογήσεως, και υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο ικανό να δικαιολογήσει την ύπαρξη ενός τέτοιου συμφέροντος.

54 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι το διορθωτικό εκδόθηκε προς αποφυγή των συνεπειών μιας άσκοπης αυστηρότητας η οποία διαπιστώθηκε ως προς την εξέταση d) και ότι ένας τέτοιος σκοπός είναι, αυτός καθ' εαυτόν, θεμιτός και σύμφωνος προς το συμφέρον της υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, οσάκις διαπιστώνει ότι οι όροι προκηρύξεως διαγωνισμού είναι υπέρ το δέον αυστηροί, η ΑΔΑ διατηρεί την ευχέρεια να τους τροποποιήσει στον βαθμό κατά τον οποίο ενεργεί κατά τρόπο αντικειμενικό και όχι έχοντας υπόψη συγκεκριμένους υποψηφίους.

55 Κατά την Επιτροπή, το εν λόγω μέτρο είναι εν πάση περιπτώσει σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας, ενώ αποτελεί και έκφραση αισθήματος αρωγής προς τους υποψηφίους, καθόσον προλαμβάνει τις εις βάρος τους καθυστερήσεις που θα συνεπαγόταν η διοργάνωση νέου διαγωνισμού. Εξάλλου, κατά την καθής, το εν λόγω μέτρο είναι σύμφωνο προς την αρχή της χρηστής διοικήσεως, καθώς συμβάλλει στην εξοικονόμηση των δημοσίων πόρων οι οποίοι θα δαπανώντο ασκόπως αν, κατόπιν της ακυρώσεως του διαγωνισμού, η Διοίκηση ήταν υποχρεωμένη να διοργανώσει νέο διαγωνισμό.

56 Όσον αφορά το συμφέρον της υπηρεσίας, η Επιτροπή εκτιμά ότι θα λειτουργούσε τόσο προς το συμφέρον των ίδιων των υποψηφίων, όσο και προς το συμφέρον της ΑΔΑ, η εκ μέρους αυτής άσκηση διαρκούς έλεγχου επί της αξιοπιστίας των εξετάσεων που έχει σχεδιάσει, ιδίως προκειμένου για εξετάσεις εφαρμοζόμενες για πρώτη φορά, όπως οι επίμαχες εν προκειμένω. Ελλείψει τέτοιου ελέγχου, ο δικαστής της Ένωσης θα κινδύνευε να επιφορτισθεί με σωρεία προσφυγών κατά αποφάσεων περί αποκλεισμού οφειλόμενου σε εξετάσεις ασκόπως αυστηρές.

57 Ως προς την προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, η καθής επισημαίνει ότι το διορθωτικό εκδόθηκε σε χρονικό σημείο κατά το οποίο η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να έχει καμία διαβεβαίωση ότι πληρούσε τις προϋποθέσεις αποδοχής της στο δεύτερο στάδιο του διαγωνισμού.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

58 Επιβάλλεται κατ' αρχάς η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του παραρτήματος ΙΙΙ του ΚΥΚ, η προκήρυξη του διαγωνισμού πρέπει να καθορίζει, προκειμένου για διαγωνισμό βάσει εξετάσεων, τη φύση των εξετάσεων και τον αντίστοιχο τρόπο βαθμολογήσεώς τους (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Detti κατά Δικαστηρίου, σκέψη 27).

59 Επιπροσθέτως, κατά πάγια νομολογία, οι όροι της προκηρύξεως του διαγωνισμού συνιστούν τόσο το πλαίσιο νομιμότητας όσο και το πλαίσιο εκτιμήσεως για την εξεταστική επιτροπή (βλ., προπαρατεθείσα απόφαση Schumann κατά Επιτροπής, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

60 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι το διορθωτικό τροποποίησε, μετά την ολοκλήρωση των προκριματικών εξετάσεων, τον τρόπο βαθμολογήσεως των εξετάσεων d) και e) όπως αυτός προβλεπόταν από την προκήρυξη του διαγωνισμού, εισάγοντας την από κοινού βαθμολόγηση των δύο εξετάσεων, με μέγιστη συνολική για τις δύο εξετάσεις βαθμολογία τις 40 μονάδες και βάση τις 20 μονάδες.

61 Επιβάλλεται, επομένως, να εξακριβωθεί εάν, όπως εκτιμά η προσφεύγουσα, η μεταβολή του τρόπου βαθμολογήσεως των εξετάσεων μετά τη διεξαγωγή τους παραβιάζει τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου.

– Επί της παραβιάσεως της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

62 Το Δικαστήριο ΔΔ υπενθυμίζει ότι δικαίωμα προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης έχει κάθε ιδιώτης ευρισκόμενος σε κατάσταση από την οποία προκύπτει ότι η Διοίκηση του έχει δημιουργήσει βάσιμες προσδοκίες, παρέχοντάς του συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις υπό τη μορφή σαφών, απαλλαγμένων αιρέσεων και συγκλινουσών πληροφοριών, προερχόμενων από εγκεκριμένες και αξιόπιστες πηγές (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 2007, Τ-58/05, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 96).

63 Εν προκειμένω, η προκήρυξη του διαγωνισμού περιείχε ανάλογες διαβεβαιώσεις, βάσει των οποίων η προσφεύγουσα μπορούσε βασίμως να αναμένει ότι οι υποψήφιοι που θα γίνονταν δεκτοί στις δοκιμασίες αξιολογήσεως θα επιλέγονταν αποκλειστικώς μεταξύ εκείνων οι οποίοι είχαν λάβει τη βάση στις προκριματικές εξετάσεις και είχαν συγκεντρώσει, ειδικότερα, τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 10 μονάδων στην εξέταση d).

64 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι οι δοκιμασίες συγκριτικής φύσεως είναι, εξ ορισμού, δοκιμασίες στις οποίες οι επιδόσεις εκάστου των υποψηφίων αξιολογούνται σε συνάρτηση με τις επιδόσεις των λοιπών και, ως εκ τούτου, ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί στις εν λόγω δοκιμασίες δύναται να επηρεάζει τις εκ μέρους της εξεταστικής επιτροπής αξιολογήσεις των υποψηφίων. Οι αξιολογήσεις αυτές αποτυπώνουν την κρίση που διαμορφώνει η επιτροπή ως προς την επίδοση ενός υποψηφίου σε σχέση με εκείνη των λοιπών. Εξ αυτού συνάγεται ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των υποψηφίων που μετέχουν σε τέτοιου είδους δοκιμασίες τόσο υψηλότερο είναι το επίπεδο των απαιτήσεων της εξεταστικής επιτροπής έναντι των υποψηφίων (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 2003, Τ-24/01, Staelen κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 57).

65 Η τροποποίηση των προβλεπόμενων από την προκήρυξη του διαγωνισμού κανόνων βαθμολογήσεως των εξετάσεων d) και e) είναι φύσεως τέτοιας ώστε να έχει αντίκτυπο στις πιθανότητες της προσφεύγουσας να περιληφθεί στον πίνακα των αποδεκτών στις δοκιμασίες αξιολογήσεως υποψηφίων, καθόσον αυτή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα αύξηση του αριθμού των υποψηφίων που έχουν συγκεντρώσει τη βαθμολογική βάση στις εξετάσεις, περιορίζοντας, ως εκ τούτου, τις πιθανότητες της προσφεύγουσας να περιλαμβάνεται μεταξύ των καλύτερων υποψηφίων.

66 Συνομολογείται από τους διαδίκους ότι η αύξηση αυτή ήταν ακριβώς ο λόγος εκδόσεως του διορθωτικού, το οποίο κρίθηκε αναγκαίο κατόπιν της διαπιστώσεως, εκ μέρους της EPSO, ενός «μη αναμενόμενου σοβαρού προβλήματος στα αποτελέσματα της εξετάσεως d)». Κατά την EPSO, η εξέταση είχε σχεδιασθεί με την προοπτική εξασφαλίσεως ποσοστού επιτυχίας περίπου 50 %, πλην όμως, στην πράξη, το ποσοστό επιτυχίας ανήλθε σε 15 % περίπου.

67 Εξάλλου, από τη δικογραφία και ιδίως από την προσομοίωση στην οποία προέβη η EPSO επί τη βάσει των διαθέσιμων μετά τις εξετάσεις δεδομένων και χωρίς να λάβει υπόψη ούτε την ακύρωση ορισμένων ερωτήσεων ούτε τις αποφάσεις της εξεταστικής επιτροπής περί τις επιλεξιμότητας των υποψηφιοτήτων, προσομοίωση την οποία προσκομίζει η Επιτροπή σε παράρτημα του υπομνήματός της αντικρούσεως (στο εξής: προσομοίωση), προκύπτει ότι το διορθωτικό επέφερε το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Ειδικότερα, προκειμένου για τους υποψηφίους οι οποίοι, όπως η προσφεύγουσα, είχαν επιλέξει ως πρώτη γλώσσα την πορτογαλική, ο εκτιμώμενος αριθμός αυτών που θα είχαν επιτύχει στην εξέταση d) άνευ εφαρμογής του διορθωτικού ήταν 50, ενώ με το διορθωτικό επέτυχαν στις από κοινού βαθμολογούμενες εξετάσεις d) και e) 211 υποψήφιοι. Σύμφωνα με την προσομοίωση, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των υποψηφίων που επέτυχαν στην εξέταση d) άνευ της εφαρμογής του διορθωτικού, η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για μια θέση μεταξύ των 48 καλύτερων υποψηφίων που θα γίνονταν δεκτοί στις δοκιμασίες αξιολογήσεως ήταν 65,533 μονάδες. Αντιθέτως, με την εφαρμογή του διορθωτικού, η ελάχιστη απαιτούμενη βαθμολογία για μια θέση μεταξύ των 48 καλύτερων υποψηφίων ήταν 73,400 μονάδες.

68 Ο αντίκτυπος που είχε το διορθωτικό επί της θέσεως της προσφεύγουσας καθίσταται ακόμη πιο σαφής αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, αν δεν είχε μεσολαβήσει το διορθωτικό, η προσφεύγουσα, έχοντας συγκεντρώσει στις προκριματικές εξετάσεις συνολική βαθμολογία 67,07 μονάδες, θα κατελέγετο μεταξύ των 48 καλύτερων υποψηφίων της πορτογαλικής γλώσσας.

69 Επιπροσθέτως και εκ του περισσού, το Δικαστήριο ΔΔ επισημαίνει ότι, με απάντησή της σε ερώτηση που της υπεβλήθη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή παραδέχθηκε ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής διορθωτικού επί προκηρύξεως διαγωνισμού μετά την ολοκλήρωση των δοκιμασιών αξιολογήσεως, τα μέλη της EPSO ή της εξεταστικής επιτροπής έχουν θεωρητικώς τη δυνατότητα να γνωρίζουν τα ονόματα των επιτυχόντων. Υπό τις συνθήκες αυτές και μολονότι η προσφεύγουσα δεν διατυπώνει αιτίαση σχετική με την ύπαρξη τέτοιας καταχρήσεως ούτε αυτή προκύπτει από κάποιο στοιχείο της δικογραφίας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποδείξει ότι η εφαρμογή μιας τέτοιας πρακτικής δεν συνεπάγεται τον κίνδυνο καταχρήσεων.

70 Επομένως, με την εφαρμογή του διορθωτικού επί της προσφεύγουσας ανατράπηκαν οι διαβεβαιώσεις που της είχαν παρασχεθεί με την προκήρυξη του διαγωνισμού ως προς τον τρόπο βαθμολογήσεως των εξετάσεων d) και e) και, ως εκ τούτου, παραβιάστηκε η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

– Επί της παραβιάσεως της αρχής της ασφάλειας δικαίου

71 Κατά παγία νομολογία, η αρχή της ασφάλειας δικαίου σκοπεί στην εξασφάλιση της προβλεψιμότητας των εννόμων καταστάσεων και σχέσεων που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-199/03, Ιρλανδία κατά Επιτροπής, σκέψη 69).

72 Μολονότι, όμως, κατά κανόνα, η εν λόγω αρχή δεν επιτρέπει τη χρονική αναγωγή της ενάρξεως των αποτελεσμάτων μιας πράξεως των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ημερομηνία προγενέστερη της δημοσιεύσεώς της, χωρεί εξαίρεση οσάκις τούτο απαιτείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό και εφόσον η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων προστατεύεται δεόντως (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 10ης Νοεμβρίου 2010, T-260/09 P, ΓΕΕΑ κατά Simões Dos Santos, σκέψη 48 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

73 Εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις που, κατά τη νομολογία, πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς για την έκδοση πράξεως με αναδρομική ισχύ, όπως είναι το διορθωτικό με το οποίο τροποποιήθηκε η μέθοδος βαθμολογήσεως των εξετάσεων d) και e) μετά τη διεξαγωγή τους, δεν πληρούνται.

74 Ως προς την πρώτη προϋπόθεση, η οποία αφορά τον επιδιωκόμενο σκοπό, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η έκδοση του διορθωτικού παρείχε στην ΑΔΑ τη δυνατότητα να ασκεί διαρκή έλεγχο επί της αποτελεσματικότητας των προκαθορισμένων εξετάσεων προκειμένου ιδίως να αποφεύγεται η υπέρμετρη αυστηρότητα.

75 Το Δικαστήριο ΔΔ επισημαίνει ότι, μολονότι ένας τέτοιος έλεγχος λειτουργεί ασφαλώς προς το συμφέρον της Διοικήσεως και των ίδιων των υποψηφίων, δύναται να θίξει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των υποψηφίων, οι οποίοι προσδοκούν ότι οι δοκιμασίες του διαγωνισμού θα διεξαχθούν κατά τους προβλεπόμενους από την προκήρυξη όρους, στοιχείο που αποκλείει τη δυνατότητα εκ των υστέρων τροποποιήσεως των οριζόμενων από την προκήρυξη κριτηρίων βαθμολογήσεως των δοκιμασιών.

76 Γίνεται βεβαίως δεκτό από τη νομολογία ότι, οσάκις, μετά τη δημοσίευση προκηρύξεως διαγωνισμού, η ΑΔΑ διαπιστώνει ότι οι απαιτούμενοι όροι είναι αυστηρότεροι εκείνων που υπαγορεύονταν από τις υπηρεσιακές ανάγκες, έχει την ευχέρεια είτε να συνεχίσει τη διαδικασία, προσλαμβάνοντας, ενδεχομένως, αριθμό υποψηφίων χαμηλότερο του αρχικώς προβλεπόμενου, είτε να επαναπροκηρύξει τον διαγωνισμό, ανακαλώντας την αρχική προκήρυξη και αντικαθιστώντας την με διορθωμένη (βλ., κατ' αναλογίαν, προκειμένου για ανακοίνωση κενής θέσεως, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 1996, T-356/94,Vecchi κατά Επιτροπής, σκέψη 56).

77 Εντούτοις, η έκδοση διορθωτικού επί προκηρύξεως διαγωνισμού μετά τη διεξαγωγή ορισμένων δοκιμασιών δεν δύναται να θεωρηθεί λύση ισοδύναμη με κάποια εκ των λύσεων για τις οποίες έγινε λόγος στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως.

78 Συγκεκριμένα, αρκεί η επισήμανση ότι, οσάκις η ΑΔΑ αποφασίζει να επαναπροκηρύξει διαδικασία διαγωνισμού, οι μετασχόντες στην αρχική διαδικασία υποψήφιοι δύνανται, κατά κανόνα, να υποβάλουν νέα υποψηφιότητα. Αντιθέτως, μια τέτοια δυνατότητα δεν παρέχεται στους υποψηφίους οι οποίοι, όπως η προσφεύγουσα της υπό κρίση υποθέσεως, αποκλείονται κατόπιν αποφάσεως εκδοθείσας βάσει τροποποιήσεως της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

79 Επιπλέον, η επιλογή της συνεχίσεως της διαδικασίας του διαγωνισμού με την πρόσληψη αριθμού επιτυχόντων χαμηλότερου του αρχικώς προβλεπόμενου εξασφαλίζει τον σεβασμό της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης όλων των υποψηφίων, οι οποίοι προσδοκούν ότι οι διαδικασίες θα διεξαχθούν συμφώνως προς τους προβλεπόμενους από την προκήρυξη του διαγωνισμού όρους.

80 Η εκ των υστέρων τροποποίηση της προκηρύξεως διαγωνισμού διαφέρει επίσης από διάφορες πρακτικές ακυρώσεως ερωτήσεων στο πλαίσιο γραπτών δοκιμασιών (βλ., επί παραδείγματι, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 2001, T-189/99, Γεροχρήστος κατά Επιτροπής, σκέψεις 25 και 26, και προπαρατεθείσα απόφαση Schumann κατά Επιτροπής, σκέψεις 58 και 61).

81 Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, η ΑΔΑ τροποποίησε με το διορθωτικό τη μέθοδο βαθμολογήσεως των εξετάσεων d) και e). Η εν λόγω μέθοδος βαθμολογήσεως εμπίπτει στην κατ' άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του παραρτήματος III του ΚΥΚ έννοια «τρόπος

βαθμολογήσεως των εξετάσεων» και πρέπει, συνεπώς, να καθορίζεται από την προκήρυξη του διαγωνισμού. Αντιθέτως, η ακύρωση ερωτήσεων στο πλαίσιο γραπτών δοκιμασιών αφορά τον αριθμό των ερωτήσεων οι οποίες συνθέτουν την εξέταση, καθώς και τη βαθμολογική βαρύτητα εκάστης αυτών. Τέτοια στοιχεία δεν εμπίπτουν στην προαναφερθείσα έννοια «τρόπος βαθμολογήσεως των εξετάσεων» και, συνεπώς, δεν απαιτείται να περιλαμβάνονται κατ' ανάγκην στην προκήρυξη του διαγωνισμού· ως εκ τούτου, ενδεχόμενη τροποποίησή τους μετά την έναρξη των δοκιμασιών δεν συνεπάγεται τροποποίηση της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

82 Η Επιτροπή εκτιμά ότι η έκδοση του διορθωτικού δικαιολογείται επίσης από εκτιμήσεις συνδεόμενες με τη χρηστή διοίκηση και το καθήκον αρωγής έναντι των υποψηφίων. Εντούτοις, το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί εν προκειμένω να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, αρκεί η επισήμανση ότι η έκδοση του διορθωτικού δεν ευνοεί ασφαλώς όλους τους υποψηφίους, ενώ είχε ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από τη διαδικασία του διαγωνισμού υποψηφίων οι οποίοι, όπως η προσφεύγουσα, συγκέντρωσαν τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό μονάδων σε όλες τις εξετάσεις, κατά τα προβλεπόμενα από την προκήρυξη του διαγωνισμού κριτήρια βαθμολογήσεως των προκριματικών εξετάσεων.

83 Τέλος, η Επιτροπή δεν δύναται να υποστηρίζει ότι η έκδοση του διορθωτικού δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου επικαλούμενη την αρχή της αναλογικότητας. Κατ' επιταγήν της αρχής της αναλογικότητας, η οποία, κατά πάγια νομολογία, καταλέγεται μεταξύ των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης, η νομιμότητα μέτρου που λαμβάνεται από θεσμικό όργανο της Ένωσης προϋποθέτει ότι, οσάκις υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ πλειόνων πρόσφορων μέτρων, προκρίνεται το λιγότερο επαχθές, καθώς και ότι οι προκαλούμενες επιπτώσεις δεν είναι δυσανάλογες προς τον επιδιωκόμενο σκοπό (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Schumann κατά Επιτροπής, σκέψη 52). Εντούτοις, εκτιμήσεις συνδεόμενες με την αναλογικότητα μέτρου δεν δύνανται να δικαιολογήσουν την έκδοση πράξεως η οποία παραβιάζει την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, όπως η τροποποίηση της προκηρύξεως διαγωνισμού μετά τη διεξαγωγή των προκριματικών εξετάσεων, δεδομένου ότι η αρχή της αναλογικότητας τυγχάνει εφαρμογής μόνον όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ πλειόνων πρόσφορων μέτρων (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 30ής Σεπτεμβρίου 2010, F-76/05, Torijano Montero κατά Συμβουλίου, σκέψη 81 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

84 Ως προς τη δεύτερη προϋπόθεση, η οποία σχετίζεται με την τήρηση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των ενδιαφερομένων, αρκεί η παραπομπή στις σκέψεις 64 έως 69 της παρούσας αποφάσεως, από τις οποίες προκύπτει ότι η εφαρμογή του διορθωτικού διαψεύδει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των υποψηφίων οι οποίοι, όπως η προσφεύγουσα, ανέμεναν ότι μόνον οι υποψήφιοι που είχαν συγκεντρώσει τον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό στις προκριματικές εξετάσεις, όπως αυτός οριζόταν από την προκήρυξη του διαγωνισμού, θα περιλαμβάνονταν στον πίνακα των υποψηφίων οι οποίοι θα γίνονταν δεκτοί στις δοκιμασίες αξιολογήσεως.

85 Εκ των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η εφαρμογή του διορθωτικού επί της προσφεύγουσας συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου.

86 Επιβάλλεται, ως εκ τούτου, η διαπίστωση ότι η εκ μέρους της ΑΔΑ εφαρμογή του διορθωτικού επί της προσφεύγουσας, κατά παραβίαση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, καθιστά τη διαδικασία του διαγωνισμού παράτυπη και ότι, συνεπώς, η απόφαση περί αποκλεισμού της προσφεύγουσας από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως πρέπει να ακυρωθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως και από παράβαση του καθήκοντος αρωγής

87 Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, λαμβάνοντας την απόφαση περί αποκλεισμού της από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως, η EPSO παραβίασε την αρχή της χρηστής διοικήσεως και παρέβη το καθήκον αρωγής, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση είχε ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από τη διαδικασία προσλήψεως υποψηφίου ο οποίος πληροί το σύνολο των προβλεπόμενων από την προκήρυξη του διαγωνισμού προϋποθέσεων συμμετοχής και ο οποίος, λόγω της επαγγελματικής πείρας που διαθέτει, θα εξυπηρετούσε πλήρως το συμφέρον της υπηρεσίας.

88 Συναφώς, αρκεί η επισήμανση ότι το καθήκον αρωγής ουδόλως επιτάσσει την εκ μέρους εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού εγγραφή στον εφεδρικό πίνακα προσλήψεων του συνόλου των υποψηφίων οι οποίοι θεωρούν ότι πληρούν τα κριτήρια των προς πλήρωση θέσεων (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Cristina κατά Επιτροπής, σκέψη 83).

89 Εξάλλου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η προσφεύγουσα παρέχει με το δικόγραφό της στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι πληρούσε το σύνολο των προϋποθέσεων αποδοχής της και ότι η υποψηφιότητά της εξυπηρετούσε το συμφέρον της υπηρεσίας, κατά πάγια νομολογία, η εξεταστική επιτροπή ενός διαγωνισμού βάσει τίτλων και εξετάσεων διαθέτει, εντός του πλαισίου που διαμορφώνουν οι διατάξεις του ΚΥΚ περί των διαδικασιών διαγωνισμών, διακριτική ευχέρεια να εκτιμά, ανά περίπτωση, κατά πόσον οι τίτλοι σπουδών ενός εκάστου των υποψηφίων, καθώς και η επαγγελματική πείρα αυτών ανταποκρίνονται στο απαιτούμενο από τον ΚΥΚ και από την προκήρυξη του διαγωνισμού επίπεδο. Στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί, το Δικαστήριο ΔΔ καλείται απλώς να βεβαιωθεί ότι, κατά την άσκηση της εν λόγω διακριτικής ευχέρειας, η εξεταστική επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 2000, Τ-214/99, Carrasco Benítez κατά Επιτροπής, σκέψεις 69 έως 71). Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει την ύπαρξη τέτοιας πλάνης, ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

90 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

3. *Επί των αποζημιωτικών αιτημάτων*

Επιχειρήματα των διαδίκων

91 Η προσφεύγουσα εκτιμά ότι, λόγω του πλημμελούς χαρακτήρα της αποφάσεως περί αποκλεισμού της από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως, υπέστη υλική ζημία και ηθική βλάβη.

92 Κατά την προσφεύγουσα, η υλική ζημία, την οποία η ίδια υπολογίζει προσωρινώς και κατά δίκαιη και εύλογη κρίση στο ποσό των 50 000 ευρώ, απορρέει από το γεγονός ότι αυτή στερήθηκε την ευκαιρία διορισμού της ως μόνιμους υπάλληλους.

93 Η δε ηθική της βλάβη, για την ικανοποίηση της οποίας η προσφεύγουσα αξιώνει το υπολογιζόμενο κατά δίκαιη και εύλογη κρίση ποσό των 50 000 ευρώ, απορρέει από τον ιδιαιτέρως αμελή τρόπο με τον οποίο EPSO χειρίσθηκε τον φάκελό της καθώς και από τη μη παροχή σε αυτήν αρωγής.

94 Η Επιτροπή εκτιμά ότι, δεδομένου ότι ουδεμία πλημμέλεια δύναται να της καταλογισθεί, τα αποζημιωτικά αιτήματα είναι προδήλως αβάσιμα και ότι, εν πάση περιπτώσει, αυτά είναι απαράδεκτα διότι δεν περιλαμβάνονταν στη διοικητική ένσταση.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

95 Ως προς το παραδεκτό των αποζημιωτικών αιτημάτων, αρκεί η υπόμνηση ότι, στο πλαίσιο των μέσων παροχής έννομης προστασίας που προβλέπονται από τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, οσάκις υφίσταται στενός δεσμός μεταξύ ενός ακυρωτικού και ενός αποζημιωτικού αιτήματος, η υποβολή του αποζημιωτικού αιτήματος το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ είναι παραδεκτή, έστω και αν η προηγηθείσα διοικητική ένσταση είχε ως αποκλειστικό αντικείμενο την ακύρωση της φερόμενης ως βλαπτικής αποφάσεως, τούτο δε διότι ένα αίτημα ακυρώσεως δύναται να εμπερικλείει αίτημα περί αποκαταστάσεως της προβαλλόμενης ζημίας (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαΐου 1997, Τ-273/94, Ν κατά Επιτροπής, σκέψη 159, και της 18ης Φεβρουαρίου 2004, Τ-320/02, Esch-Leonhardt κ.λπ. κατά ΕΚΤ, σκέψη 47).

96 Εν προκειμένω, υφίσταται στενός δεσμός μεταξύ του ακυρωτικού αιτήματος και των αποζημιωτικών αιτημάτων και, συνεπώς, τα αποζημιωτικά αιτήματα είναι παραδεκτά, παρά το γεγονός ότι δεν περιλαμβάνονταν στη διοικητική ένσταση.

97 Περαιτέρω, ως προς το αίτημα περί αποκαταστάσεως της υλικής ζημίας, το Δικαστήριο ΔΔ διαπιστώνει ότι αυτό υπεβλήθη επικουρικώς. Καθόσον το κύριο αίτημα της προσφεύγουσας περί εκ νέου αποδοχής της στη διαδικασία διαγωνισμού απερρίφθη με τη σκέψη 44 της παρούσας αποφάσεως ως απαράδεκτο, επιβάλλεται η εξέταση του επικουρικού αιτήματος περί αποκαταστάσεως της υλικής ζημίας.

98 Κατά πάγια νομολογία, η ίδρυση της ευθύνης της Διοικήσεως προϋποθέτει την εκ μέρους του προσφεύγοντος απόδειξη της υπάρξεως παρανομίας, πραγματικής ζημίας καθώς και αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ παρανομίας και προβαλλόμενης ζημίας (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 1ης Ιουνίου 1994, C-136/92 P, Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ., σκέψη 42, και της 21ης Φεβρουαρίου 2008, C-348/06 P, Επιτροπή κατά Girardot, σκέψη 52).

99 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα αξιώνει την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που υπέστη από την έκδοση της αποφάσεως περί αποκλεισμού. Δεδομένου ότι η εν λόγω απόφαση ακυρώθηκε, πρέπει να εξετασθεί αν η διαπιστωθείσα πλημμέλεια προκάλεσε στην προσφεύγουσα ζημία και αν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εν λόγω ζημίας και της διαπιστωθείσας πλημμέλειας.

100 Όσον αφορά την προβαλλόμενη υλική ζημία, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως και, ειδικότερα, να εκδώσει, τηρώντας την αρχή της νομιμότητας, οιαδήποτε πράξη ικανή να αντισταθμίσει δίκαια το μειονέκτημα που προκάλεσε στην προσφεύγουσα η ακυρωθείσα πράξη (βλ., συναφώς, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, Τ-132/03, Casini κατά Επιτροπής, σκέψη 98· απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 7ης Ιουνίου 2011, F-84/09, Larue και Seigneur κατά ΕΚΤ, σκέψη 64), χωρίς να θίγεται η δυνατότητα της προσφεύγουσας να ασκήσει εν συνεχεία προσφυγή κατά των μέτρων που θα λάβει η Επιτροπή κατ' εκτέλεση της παρούσας αποφάσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το αίτημα περί αποκαταστάσεως της υλικής ζημίας είναι πρόωρο και πρέπει, ως εκ τούτου, να απορριφθεί.

101 Αντιθέτως, όσον αφορά το αίτημα της προσφεύγουσας περί ικανοποιήσεως της ηθικής βλάβης που η ίδια υποστηρίζει ότι υπέστη, η φύση της βλάβης και ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης βλάβης δύνανται να συναχθούν από τα αισθήματα ματαιώσεως και αδικίας που η προσφεύγουσα δικαιολογημένα ένιωσε ως θύμα παρανομίας.

102 Το Δικαστήριο ΔΔ υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η ακύρωση πράξεως της Διοικήσεως συνιστά, αυτή καθ' εαυτήν, προσήκουσα και κατ' αρχήν επαρκή ικανοποίηση κάθε ηθικής βλάβης, εκτός εάν ο προσφεύγων αποδεικνύει ότι υπέστη ηθική βλάβη η οποία δύναται να διαχωρισθεί από την παρανομία που οδήγησε στην ακύρωση της αποφάσεως και δεν μπορεί να ικανοποιηθεί πλήρως με

την εν λόγω ακύρωση (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 9ης Δεκεμβρίου 2010, Τ-526/08 P, Επιτροπή κατά Strack, σκέψη 99). Τούτο συμβαίνει ιδίως στην περίπτωση κατά την οποία, πρώτον, η ακυρωθείσα πράξη περιέχει ρητή αρνητική αξιολόγηση των ικανοτήτων του προσφεύγοντος ικανή να τον βλάψει, δεύτερον, η διαπραχθείσα παρανομία είναι ιδιαιτέρως σοβαρή και, τρίτον, η ακύρωση στερείται πρακτικής αποτελεσματικότητας και δεν δύναται να αποτελέσει, αυτή καθ' εαυτήν, προσήκουσα και επαρκή ικανοποίηση κάθε ηθικής βλάβης που απορρέει από την ακυρωθείσα πράξη (απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 12ης Μαΐου 2011, F-66/10, AQ κατά Επιτροπής, σκέψεις 105, 107 και 109).

103 Εν προκειμένω, η ακύρωση της αποφάσεως περί μη εγγραφής της προσφεύγουσας στον πίνακα των υποψηφίων οι οποίοι έγιναν δεκτοί στις δοκιμασίες αξιολογήσεως του γενικού διαγωνισμού EPSO/AST/111/10 δεν δύναται να εξαφανίσει τα αποτελέσματα της διαπιστωθείσας παρανομίας και, ειδικότερα, δεν δύναται να αποτελέσει, αυτή καθ' εαυτήν, προσήκουσα επανόρθωση για τις προσπάθειες που η προσφεύγουσα κατέβαλε και τον χρόνο που αυτή ανάλωσε προετοιμαζόμενη επί ματαίω για τον διαγωνισμό. Συνακολούθως, το Δικαστήριο ΔΔ αποφασίζει ότι η Επιτροπή οφείλει να καταβάλει στην προσφεύγουσα το ποσό των 2 000 ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής της βλάβης.

Επί των δικαστικών εξόδων

104 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του ογδόου κεφαλαίου του δευτέρου τίτλου εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

105 Από το σκεπτικό της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή είναι ο ηττηθείς διάδικος. Δεδομένου, εντούτοις, ότι η προσφεύγουσα δεν είχε υποβάλει αίτημα περί καταδίκης της Επιτροπής στα δικαστικά έξοδα, το Δικαστήριο ΔΔ αποφασίζει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 89, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, ότι έκαστος των διαδίκων πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του γενικού διαγωνισμού EPSO/AST/111/10 της 7ης Απριλίου 2011, περί αποκλεισμού της προσφεύγουσας-ενάγουσας από τις δοκιμασίες αξιολογήσεως.

2) Υποχρεώνει την Επιτροπή να καταβάλει στην προσφεύγουσα-ενάγουσα το ποσό των 2 000 ευρώ.

3) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή-αγωγή.

4) Έκαστος των διαδίκων φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Rofes i Pujol Boruta Bradley

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο τη 13η Μαρτίου 2013.

Η Γραμματέας
W. Hakenberg

Η Πρόεδρος
M. I. Rofes i Pujol